

Proměny města Mostu

Vzdělávací cíl: Žáci na základě fotografických pramenů formulují důvody přesunu kostela v Mostě.

Klíčová slova: Československo 70. léta, technika, člověk a životní prostředí, trvání a změna, hledáme klíčové detaily

Práce s jednotlivými slidy: Poznámky:

1 ZKOUMÁNÍ FOTOGRAFIE (3 min.)

Prohlížení fotografie s pomocí lupy a četba popisky.

Žáci nemají k dispozici přesnou popisku (vědí, že na snímku je město Most v roce 1975). Fotografie zachycuje přípravy k přesunu děkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě v roce 1975.

2 ANALÝZA FOTOGRAFIE I (5 min.)

Označování důležitých prvků na fotografii a jejich popis. Lze využít pomocnou galerii fotografií.

Žáci si mohou na fotografii povšimnout řady prvků: kostel, jeřáby, velké množství nápisů, kopec s hradem na obzoru, cyklista, konstrukce, kolejnice, prázdná okna bez skel, ruiny domů v pozadí. Prvky jim mohou napovědět, že se kostel někam posouvá.

Pomocné fotografie zachycují detaily a širší kontext přesunu kostela. Žákům stále chybí odpověď na otázku proč. Tu nabízejí až další dvě fotografie, zachycující širší souvislosti.

3 FORMULOVÁNÍ HYPOTÉZY (5 min.)

Formulování hypotézy ohledně situace, kterou fotografie zachycuje, do textového pole.

Žáci vytvářejí hypotézu na základě svého dosavadního zkoumání. Měli by přijít na to, že kostel se přesouvá na nějaké jiné místo. Hypotéza nemusí být přesná. Interpretace se posouvá od popisu situace (kostel se posouvá) k osvětlení příčin a souvislostí (proč). Touto perspektivou analyzují žáci dvě další fotografie.

4 ANALÝZA FOTOGRAFIE II (4 min.)

Označování důležitých prvků na fotografii a jejich popis.

Fotografie zobrazuje Most před rokem 1965. Žáci by si měli všimnout kostela, domů, míst těžby. Pomoci může i původní popisek.

5 ANALÝZA FOTOGRAFIE III (4 min.)

Označování důležitých prvků na fotografii a jejich popis.

Poznámky:

Fotografie zobrazuje Most v roce 1982. Žáci by si měli všimnout rozbořených domů, těžebního stroje, kostela a stavby nového města na obzoru. Pomoci opět může původní popisek pod fotografií.

6 INTERPRETACE PRAMENŮ (4 min.)

Žáci na základě předchozí analýzy fotografií odpovídají do textového pole na otázku: • Proč byl kostel v Mostě přesunut?

Na základě analýzy fotografií žáci mohou dojít k závěru, že kostel byl přesunut, aby nebyl zničen těžbou jako starý Most.

Další možnosti zapojení do výuky:

- a) Na internetu lze najít několik videí z přesunu.
 - Krátký barevný film Jak se stěhuje kostel z roku 1988 (14 minut)
 - Přesun kostela (17 min)
- b) Navazující práce se mohou týkat problematiky přesunu celého města. Je možné si klást otázky: Co obyvatelé starého města ztratili? Co získali v novém Mostě? Jak bylo nové město prezentováno v oficiálních médiích? Jako zdroj pro tuto diskuzi je možné využít například díl pořadu České televize Retro věnovaný Mostu. (2012, část o novém Mostě 7 minut)
- c) Lze akcentovat další různá témata: česko-německé soužití, vztah ke kulturnímu dědictví, postoj socialistického státu k občanům, urbanismus, environmentální výchovu, důraz na ekonomické zájmy.